

beløb, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

§ 8. Indenrigsministeren underretter senest 2 uger før fristen for årsbudgettets endelige vedtagelse amtsrådene og kommunalbestyrelserne om størrelsen af de på grundlag af de foreliggende oplysninger beregnede tilskud efter denne lov. Eventuelle ændringer af de beregnede tilskud meddeles senest 2 uger før regnskabsårets begyndelse.

§ 9. Tilskud efter denne lov afregnes efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 2. Indenrigsministeren har den endelige administrative afgørelse af tvivlsspørgsmål om beregningen af tilskud efter denne lov.

§ 10. Loven har virkning fra og med finansåret 1974-75.

§ 11. Lov nr. 234 af 4. juni 1969 om generelle tilskud til kommunerne ophæves.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

A. Indledning.

Det hidtidige forløb af den reform af byrdefordelingen mellem staten, amtskommunerne og kommunerne, som blev indledt samtidig med kommunalreformens ikrafttræden den 1. april 1970, har formet sig som et lovgivningsarbejde over 3 etaper.

Ved byrdefordelingsreformens 1. etape indførtes bl. a. et skattegrundlagstilskud fra staten til de amtskommuner, hvis beskatningsgrundlag lå under det gennemsnitlige niveau for samtlige amtskommuner, og som 2. etape indførtes en kommunal udligningsordning, ifølge hvilken staten og kommuner med et beskatningsgrundlag større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag for samtlige kommuner yder et bidrag til de øvrige kommuner.

De første etaper af byrdefordelingsreformen, der samtidig muliggjorde bortfald eller nedsættelse af et betydeligt antal procentrefusioner, har i det væsentlige taget sigte på at begrænse spredningen i det amtskommunale og kommunale skattetryk. Ved siden af denne udlignende effekt har hensynet til en bedre overensstemmelse mellem beslutningskompetence og økonomisk ansvar og ønsket om en forenkling af hele refusionssystemet været udgangspunktet for de to love, der repræsenterer hovedlovene for de nævnte etaper af reformen, jfr. henholdsvis lov nr. 234 af 4. juni 1969 om generelle tilskud til kommunerne og lov nr. 282 af 10. juni 1970 om kommunal udligning.

Som byrdefordelingsreformens 3. etape er med virkning fra og med finansåret 1973-74 indført et tilskud til kommunerne efter objektive udgiftsbehovskriterier, jfr. lov nr. 294 af 9. juni 1971 om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud

til og udligning mellem kommunerne. Dermed er tilvejebragt et supplement til de øvrige generelle tilskudsordninger, der ligesom disse tilstræber en udlignende virkning på beskatningsniveauet, men som navnlig adskiller sig fra dem ved udelukkende at være afhængig af forskellene i kommunernes udgiftsbehov. Endvidere blev der som led i denne etape indført hjemmel for en regulering af udligningsgrundlaget for det amtskommunale skattegrundlagstilskud.

Det har været et gennemgående træk ved de hidtil stedfundne omlægninger af procentrefusioner, at staten har ydet amtskommuner og kommuner under ét kompensation for merudgifter, der står i forbindelse med sådanne ændringer, og at kompensationen er tilført amtskommunerne og kommunerne som generelle tilskud. Byrdefordelingsreformen har således ikke direkte påvirket den samlede amtskommunale og kommunale skatteudskrivning.

En videreførelse af arbejdet med afskaffelse eller begrænsning af procentrefusioner på specielle områder og en fortsat overførelse af opgaver fra staten til amtskommunerne og kommunerne aktualiserer spørgsmålet om en videreudvikling og smidiggørelse af de instrumenter til regulering af det økonomiske mellemværende mellem staten og kommunerne, som er opbygget under byrdefordelingsreformens 3 første etaper. Ved en sådan udbygning vil man ud over at løse selve kompensationsproblemet kunne bidrage til at mindske spredningen i den amtskommunale og kommunale beskatning.

En udbygning af det bestående system af generelle tilskud må som sine hovedbestanddele omfatte dels et tilskud til amtskommunerne efter objektive udgiftsbehovskriterier, jfr. nedenfor under afsnit B,